



Vlaanderen  
is divers



# Dobrodošli u Flandriju

U ovoj brošuri ćete dobiti odgovore na  
svoja prva pitanja u Belgiji

# Dobrodošli u Flandriju

Odnedavno živite u Flandriji. Možda vam je sve novo, možda neke stvari već znate. "Gdje mogu naučiti nizozemski? Kako da nađem posao?" U ovoj brošuri ćete dobiti odgovore na svoja prva pitanja u Belgiji. Informacije se mogu pronaći po temama.



## Osjećati se u Flandriji kao doma

Što sve učite tijekom programa integracije?

stranica 5



## Učenje nizozemskog

Kako se možete prijaviti za satove nizozemskog?

stranica 6



## Vaša općina

Za što se možete obratiti svojoj općini?

stranica 9



## Posao i obuka

Kako možete pronaći posao ili obuku?

stranica 10



## Djeca

Kako funkcionira obrazovanje u Belgiji? Tko vam može pomoći s pitanjima o roditeljstvu?

stranica 12



## Stanovanje

Kako možete tražiti stan ili kuću?

stranica 15



## Financije

Kako otvoriti bankovni račun? Što učiniti ako imate financijskih problema?

stranica 16



## Zdravlje i blagostanje

Što učiniti ako ste bolesni?

stranica 18



## Mobilnost

Može li vam se priznati strana vozačka dozvola?

stranica 20



Želite li čitati ovu brošuru na drugom jeziku?  
Surfajte na [welkom.inburgering.be](http://welkom.inburgering.be)






## Želite li znati više o tim temama i životu u Belgiji?

Program integracije možete pratiti u agencijama za integraciju. Program vam pomaže da se brže osjećate kao doma. Na primjer, pohađate tečaj o životu u Flandriji i Belgiji i dobivate smjernice na svom jeziku ili jeziku koji dobro govorite. Više informacija pronaći ćete na stranici 5 ove brošure.

## Želite li znati više? Onda dogovorite termin u agenciji u vašoj blizini.

Agencije vas podržavaju na početku vašeg novog života u Flandriji. Više informacija pronaći ćete na stranici 4 ove brošure.

 Više informacija o životu u Belgiji: [www.fedasilinfo.be](http://www.fedasilinfo.be)



# Više informacija o program integracije?



**Amal**

## Živate li u Gentu?

Zakažite sastanak u Amalu  
[www.amal.gent/contact](http://www.amal.gent/contact)



**atlas**

## Živate li u Antwerpenu?

Zakažite sastanak u Atlasu  
[www.atlas-antwerpen.be/nl/contact](http://www.atlas-antwerpen.be/nl/contact)



**Bon**

## Živate li u Briselu?

Zakažite sastanak u Bonu  
[www.bon.be/contact](http://www.bon.be/contact)



**AGENTSCHAP  
INTEGRATIE &  
INBURGERING**

## Živate li negdje drugdje u Flandriji?

Zakažite sastanak s Agencijom za integraciju (AgII)  
[www.integratie-inburgering.be/contactpunten](http://www.integratie-inburgering.be/contactpunten)





## Osjećajte se u Flandriji kao doma

Novi ste u Flandriji. Program integracije vam pomaže da se snadete u novoj zemlji. Na taj način se brže možete osjećati kao da ste doma.

- Na satovima društvene orijentacije naučit ćete o životu u Belgiji. Nastavu ćete pratiti na svom jeziku ili na jeziku koji dobro razumijete.
- Radit ćete s nama kako biste pronašli tečaj nizozemskog koji vam odgovara. Dobit ćete i savjete za vježbanje nizozemskog jezika.
- Tražite li posao? Ili želite studirati? Razgovarat ćemo o vašim ambicijama. Registrirajte se kod VDAB-a i dobit ćete podršku u pronalaženju posla ili obuke.
- Tijekom procesa participacije upoznat ćete nove ljude i sudjelovati u društvenim aktivnostima.

Tijekom procesa dobit ćete individualno vodstvo i informacije na svom jeziku ili jeziku koji dobro razumijete. Asistent integracije će vas podučavati tijekom cijelog procesa.



[www.inburgering.be](http://www.inburgering.be)





## Učenje nizozemskog

### Želite li učiti nizozemski jezik?

Nizozemski je važan kakao bi se u Flandriji osjećali kao kod kuće. Zakažite sastanak u Agllu, Amalu ili Atlasu. Zaposlenik će razgovarati s vama kako bi utvrdio koji tečaj vam je potreban.



Više informacija:



### Kako možete vježbati nizozemski?

Na [www.ikdoemee.be](http://www.ikdoemee.be) pronaći ćete koje aktivnosti postoje u vašoj blizini.



### Nekoliko nizozemskih riječi

- |                              |                                       |
|------------------------------|---------------------------------------|
| • Ja sam ...                 | <i>Ik ben ...</i>                     |
| • Živim u ...                | <i>Ik woon in ...</i>                 |
| • Ja govorim ....            | <i>Ik spreek ....</i>                 |
| • Molim                      | <i>Alsjeblieft</i>                    |
| • Hvala vam                  | <i>Dank u wel</i>                     |
| • Nema na čemu               | <i>Graag gedaan</i>                   |
| • Dobro jutro (6 do 12 sati) | <i>Goedemorgen (06.00 tot 12.00u)</i> |
| • Dobar dan (12 do 18 sati)  | <i>Goedemiddag (12.00 tot 18.00u)</i> |
| • Dobro veče (18 do 24 sati) | <i>Goedenavond (18.00 tot 24.00u)</i> |
| • Doviđenja (na rastanku)    | <i>Tot ziens/ Dag (voor afscheid)</i> |



## Jeste li znali da u Flandriji morate znati nizozemski

- da radite (u školi, u vrtiću, za vladu, itd.)?
- da iznajmljujete socijalni stan?
- da podnesete zahtjev za belgijsko državljanstvo?



*“Program integracije nije bio obavezan za mene, ali smatrala sam da je važan. Željela sam upoznati kulturu i pravila u Belgiji.”*

ROZA





*“Prijavio sam se kod VDAB-a. Ubrzo su mi  
pronašli posao u pekari.”*

RAMAZAN





# Vaša općina

## Gradska vijećnica

Morate se registrirati u gradu ili općini u kojem živite.

To se radi u gradskoj vijećnici. Svaka općina ima gradsku vijećnicu. U gradskoj vijećnici možete dobiti službene dokumente: dokumente o prebivalištu, prijavu u općini, promjenu adrese, potvrdu o rođenju, vozačku dozvolu...

Vaši dokumenti o prebivalištu moraju biti uredni. U mnogim situacijama potrebna vam je važeća osobna iskaznica. Na primjer: za iznajmljivanje kuću, za zaposljene, za posjetu liječniku, za započinjanje programa integracije...

U gradskoj vijećnici dobit ćete i informacije o slobodnom vremenu, sportu, knjižnici ... Za više informacija posjetite web stranicu svoje općine.



## Imate li financijskih ili drugih briga? Trebate li administrativnu i socijalnu podršku?

Otiđite u Sociaal Huis [Centar za socijalnu skrb] (OCMW) svoje općine. Socijalna služba će vas upoznati na koji način vam oni mogu pomoći.

 Više informacija:






# Posao i obrazovanje

## Kako možete pronaći posao?

Još nemate posao? VDAB ili OCMW (ako imate leefloon [novčanu naknadu od CSS]) će vas voditi u traženju posla. Registrirajte se kao tražitelj posla u VDAB-u. To se može učiniti online ili u jednom od ureda VDAB-a. Pregled ćete pronaći na [www.vdab.be/contact](http://www.vdab.be/contact).



 0800 30 700

 Registrirajte se online: [www.vdab.be/inschrijven](http://www.vdab.be/inschrijven)

 **Ponesite dokumente o boravku.**

Ti dokumenti će vam biti potrebni za rad u Belgiji.

 **SAVJET** | Više informacija o vašim pravima kao zaposlenik

 [www.fairworkbelgium.be/workers/your-rights/](http://www.fairworkbelgium.be/workers/your-rights/)

Tijekom programa integracije naučit ćete kako tražiti posao, kako se pripremiti za razgovor za posao i dobit ćete savjete za dobar životopis. Želite li raditi kao samozaposlena osoba? Ili se pitate koja su vaša prava u slučaju otkaza? To ćete također naučiti tijekom lekcija o životu u Belgiji (Vidite stranicu 5).



## **PRATITE LI PROGRAM INTEGRACIJE?**

Obavezni ste se registrirati kod VDAB-a u roku od dva mjeseca (ako to već niste učinili).





## Studiranje

### Gdje možete studirati kao odrasla osoba u Flandriji?

- Tečaj obuke možete pratiti u Centrum voor Volwassenenonderwijs [centru za obrazovanje odraslih] (CVO).
- Tečaj obuke možete pratiti u LIGO-u, Centrum voor Basiseducatie [centar za osnovno obrazovanje].
- Visoko obrazovanje možete pratiti na fakultetu ili sveučilištu. Što vam je potrebno?
  - diploma srednjeg obrazovanja
  - neka sveučilišta i fakulteti zahtijevaju test razine poznavanja nizozemskog. Primjer takvog testa je ITNA: [www.itna.be](http://www.itna.be).

 Više informacija: [www.volwassenenonderwijs.be](http://www.volwassenenonderwijs.be)

 Pregled ponude: [www.opleidingskompas.be](http://www.opleidingskompas.be)



### Priznavanje diplome

Imate li diplomu iz zemlje koja nije Belgija? Svoju diplomu možete dati na priznanje u Flandriji u NARIC-Vlaanderen (Nacionalni informacijski centar za akademsko priznavanje). Postupak priznavanja je složen.

Slijedite program integracije? AgII, Amal ili Atlas će vas voditi kroz postupak. Priznata diploma pruža više mogućnosti za pronalaženje posla ili nastavak studiranja.

 Više informacija: [www.naricvlaanderen.be](http://www.naricvlaanderen.be)





## Djeca

Kind en Gezin [dijete i obitelj], koja je dio agencije Opgroeien [odrastanje], pomoći će vam s vašim pitanjima o

- brizi o djeci
- odgoju
- trudnoći i porodu
- ...



Više informacija: [www.kindengezin.be](http://www.kindengezin.be)

078 150 100

### Škola za vaše dijete

U Belgiji sva djeca u dobi od 5 do 18 godina imaju obvezno obrazovanje. Obaveza školovanja počinje 1. septembra godine u kojoj dijete navrší 5 godina. Od tada vaše dijete mora pohađati nastavu. Većina djece kreće u školu između 2,5 i 3 godine. Sami birate školu.

Dječji vrtić	Osnovno obrazovanje	Srednje obrazovanje	Više obrazovanje
2,5 do 6 godina	6 do 12 godina	12 do 18 godina	Od 18 godina




Obrazovni sustav je u potpunosti objašnjen u lekcijama o životu u Belgiji. Trebate li pomoć u pronalaženju škole za svoje dijete? Zakažite sastanak s agencijom za integraciju (Vidite stranicu 4).

 Više informacija:



## Groeipakket [dječji doplatak]

U Flandriji svaki mjesec dobivate financijsku potporu za obrazovanje svoje djece. To je Groeipakket. Iznos ovisi o vašoj osobnoj situaciji.

 Više informacija: [www.groeipakket.be](http://www.groeipakket.be)

*“Moj sin ide u školu. Dakle, važno mi je učenje nizozemskog. Tako mogu bolje razgovarati s njegovim učiteljima i razumjeti o čemu on razgovara sa svojim prijateljima.”*

MERVE





*“Osjećala sam se usamljeno. Ali tijekom programa integracije upoznala sam druge žene. One su još uvijek moje prijateljice. U novoj zemlji Vaši prijatelji postaju Vaša obitelj.”*

LAURA





# Stanovanja

## Kako pronaći stan/kuću ?

Tijekom programa integracije (vidite stranicu 5) dobit ćete informacije:

- o organizacijama koje vam mogu pomoći
- o ugovoru o najmu
- o tome što trebate učiniti ako želite kupiti kuću
- o tome kako se pripremiti da idete pogledati stan ili kuću
- ...



Saznajte više o tome kako tražiti stan/kuću:

[www.fedasilinfo.be/nl/zoektocht-naar-een-woning](http://www.fedasilinfo.be/nl/zoektocht-naar-een-woning)



## Agencija za socijalne stanove

Je li vam najam stana ili kuće financijski nemoguć? Možete iznajmiti socijalni stan. Tada plaćate nižu cijenu stanarine. Postoje posebni uvjeti za ostvarivanje prava na socijalni stan. Agencija za socijalne stanove će provjeriti vašu situaciju.

Imate li pravo na socijalni stan? Prvo ćete biti stavljeni na listu čekanja.



Više informacija o stanovanju u socijalnom stanu:



Pronađite Agenciju za socijalne stanove u svojoj blizini:



## SAVJET

Živate li u Gentu?  
Kontaktirajte vodiče za stanovanje:



Živate li u Antwerpenu?  
Kontaktirajte kancelariju za socijalno stanovanje:



Provjerite ima li općina u kojoj želite živjeti službu za informacije o stanovanju:





# Financije

## Plaćanje

Svugdje u Belgiji možete platiti gotovinom ili bankovnom karticom.

**Jeste li znali da... svatko u Flandriji ima pravo na osnovni bankovni račun s bankovnom karticom? Tako da možete:**

- Vršiti elektroničko plaćanje u trgovinama;
- Novac u gotovini podizati i uplaćivati u Belgiji;
- prebacivati novac;
- zatražiti izvode sa svog računa.



### UPOZORENJE:

- S osnovnim bankovnim računom ne možete plaćati na odgodu.
- S osnovnim bankovnim računom ne možete uzimati kredit.
- Je li vaš saldo € 0? Ne možete više izvršavati uplate.

## Želite li otvoriti bankovni račun u Flandriji?

Sami birate u kojoj ćete banci u Flandriji otvoriti prvi račun. Vi birate osnovni bankovni račun ili obični račun.







### Što je potrebno za otvaranje bankovnog računa?

- vašu elektroničku osobnu iskaznicu ili boravišnu ispravu. Morate dokazati svoj identitet.
- dopis općine za dobivanje osobne iskaznice ili boravišne isprave ili potvrda općine. Morate dokazati svoju adresu.

### Imate li financijskih problema?

Za financijsku podršku možete se obratiti Centru za Socijalnu skrb (OCMW) u svojoj općini. Možete se prijaviti za leefloon Inovčanu naknadu od CSSJ ako privremeno nemate ili imate ograničene prihode. Leefloon je mjesečna novčana pomoć. Oni vas također mogu podržati kod, na primjer, visokih troškova energije, školskih troškova itd.

### Može li svatko s financijskim problemima dobiti leefloon?

Ne može. Morate ispunjavati određene uvjete. Potrebno je da se prijavite na Social House ili OCMW. Oni će razmotriti da li imate pravo na leefloon.

 Više informacija: [www.vlaanderen.be/leefloon](http://www.vlaanderen.be/leefloon)






# Zdravlje i blagostanje

## Jeste li bolesni?

Otiđite svom liječniku. Liječnik opće prakse

- je vaša prva kontaktna osoba za medicinska pitanja;
- vodi vaši medicinski dosje;
- pregledava vas;
- može vas poslati stručnjaku.

 Pronađite liječnika opće prakse u svojoj blizini: [www.desocialekaart.be](http://www.desocialekaart.be)

## TREBATE LI LIJEČNIČKU?

**1733**  
*(112)*

Trebate li (ne-hitnu) liječničku pomoć vikendom ili praznicima? Nazovite dežurnog liječnika na 1733.

**112**  
*(112)*

Trebate li hitnu medicinsku pomoć? Jeste li imali nesreću? Nazovite besplatni broj 112.

 **SAVJET** | Preuzmite aplikaciju 112 BE

 Više informacija: [www.112.be/nl/mobiele-applicatie](http://www.112.be/nl/mobiele-applicatie)

**101**  
*(112)*


Trebate li samo policiju? Nazovite broj 101.

Putem aplikacije možete izravno nazvati vatrogasce, hitnu pomoć ili policiju. Vaša lokacija odmah je vidljiva hitnim službama putem aplikacije.



## Pažnja

Zdravstveno osiguranje obvezno je u Belgiji. To osiguranje je važno. Osiguranje vam pomaže u plaćanju medicinskih troškova.

 **SAVJET** | Kod HZIV (Hulpkas voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering) [Fond za zdravstveno i invalidsko osiguranje] dobivate obvezno osiguranje bez dodatnih troškova.

 Više informacija:



Koja je razlika između zdravstvenog osiguranja i bolničkog osiguranja? A koja su moja prava kao pacijenta? O tome ćete učiti tijekom programa integracije (Vidite stranicu 5).



## Blagostanje


### Trebate li psihološku pomoć?

Obratite se organizaciji Centrum Algemeen Welzijnswerk [centar za opću socijalnu dobrobit] (CAW).

 0800 13 500

 [www.caw.be](http://www.caw.be)

### Jeste li bili žrtva diskriminacije?

 Kontaktirajte organizaciju Unia putem besplatnog broja 0800 12 800.

### Imate li pitanja o nasilju, zlostavljanju i zlostavljanju djece? Kontaktirajte 1712.

 1712

 [www.1712.be/nl](http://www.1712.be/nl)





## Mobilnost

### Javni prijevoz

U Flandriji se možete kretati vlakom, tramvajem i autobusom. Uvijek kupite kartu prije ukrcaja. Validacija karte je obavezna. Skenirajte svoju kartu svaki put kada se ukrcate u tramvaj ili autobus. Ako nemate valjanu kartu, bit ćete kažnjeni.

Gdje kupiti kartu? Kartu možete kupiti na blagajni kolodvora, putem automata ili putem mobilnog telefona. Bankovnom karticom možete platiti i u tramvaju i autobusu.

 Više informacija o autobusu i tramvaju:

 [www.delijn.be](http://www.delijn.be)

 Više informacija o vlaku:

 [www.nmbs.be](http://www.nmbs.be)

### Mobib kartica

MoBIB kartica je kartica za pretplatu ili karte za sav javni prijevoz u Belgiji.

 Više informacija: [www.mobib.be](http://www.mobib.be)





*“Nisam nikoga poznao. Moj prvi zadatak bio je naučiti jezik. Učinio sam to volontiranjem, posuđivanjem knjiga ili slušanjem podcasta.”*

HAKAN





# Vozačka dozvola

Za vožnju automobila u Belgiji morate imati važeću belgijsku ili međunarodnu vozačku dozvolu. Imate li važeću europsku nacionalnu vozačku dozvolu? Onda možete voziti u Belgiji. Ne morate je zamijeniti za belgijsku vozačku dozvolu (sve dok je važeća).

Imate li vozačku dozvolu neke zemlje izvan EU? S tom dozvolom možete voziti u Belgiji samo 185 dana. Naknadno toga možete s tom vozačkom dozvolom podnijeti zahtjev za belgijsku vozačku dozvolu.

**⚠ UPOZORENJE:** Ne možete na osnovu svake vozačke dozvole dobiti pravo na belgijsku vozačku dozvolu. Ovdje ćete pronaći popis priznatih zemalja izvan EU-a:



## Gdje možete podnijeti zahtjev za belgijsku vozačku dozvolu?

Možete zatražiti belgijsku vozačku dozvolu u gradskoj vijećnici (vidi stranicu 9). Postupak traje nekoliko tjedana ili mjeseci.

## Nemate vozačku dozvolu?

Morate polagati vozački ispit.

 Više informacija:



## Koja su prometna pravila? Kako se najbolje mogu kretati? Ili kako da planiram svoju rutu?

Na ova pitanja ćete dobiti odgovore na časovima o životu u Belgiji tijekom programa integracije (vidi stranicu 5).



*“Svim novopridošlicama preporučam program integracije. To je najbolji način za integraciju.”*

FATOU



# Dobrodošli u Flandriju



## Jeste li to već znali?



**Brisel je glavni grad** Belgije. Belgija ima 3 regije: Flandrija, Valonija i Brisel.



U Belgiji se svugdje plaća u **eurima**.



Službeni jezici u Belgiji su **nizozemski, francuski i njemački**.



Belgija je **kraljevstvo**. Poglavar države je **kralj Filip**. Njegova žena je kraljica Matilda.



Belgija je **demokracija**. Stavnici Belgije mogu pomoći u donošenju odluka o politici.



U Belgiji **postoji sloboda vjerovanja**. Vi birate hoćete li vjerovati. Vi birate svoju vjeru.





*“Na početku Vam nedostaju obitelj i prijatelji. Zato je potrebna društvena mreža. Trebate nekoga s kim možete razgovarati kada imate neki problem, kada ste sretni ili kada ste tužni. Potrebni su Vam prijatelji.”*

VONNY & ANDREEA



